

Asia

Ehdotus Euroopan parlamentin ja neuvoston asetukseksi yhteisön viisumisäännösten laatimisesta annetun asetuksen (EY) N:o 810/2009 (viisumisäännöstö) muuttamisesta (COM (2018) 252 final)

Kokous

U/E/UTP-tunnus

Käsittelyvaihe ja jatkokäsittelyn aikataulu

Euroopan komissio antoi 14.3.2018 tiedonannon EU:n viisumipolitiikan kehittämisestä (COM(2018) 251 final) ja uuden ehdotuksen "Ehdotus Euroopan parlamentin ja neuvoston asetukseksi yhteisön viisumisäännösten laatimisesta annetun asetuksen (EY) N:o 810/2009 (viisumisäännöstö) muuttamisesta" (COM(2018) 252 final). Edellisen, vuonna 2014 annetun viisumisäännösten uudistamisesityksen (13175/17) käsittely keskeytettiin syksyllä 2017 komission vedettyä ehdotuksensa takaisin sen pysähtyttyä trilogivaiheessa Euroopan parlamentin kanssa vallinneeseen erimielisyyteen muun muassa humanitaarisesta viisumista. Viisumisäännösten 14.3.2018 annettu muutosesitys on ensimmäinen vaihe EU:n yhteisen viisumipolitiikan uudistamisessa. Myöhemmin keväällä 2018 annetaan ehdotus viisumitietojärjestelmän (VIS) muuttamisesta eikä tässä oteta kantaa tai käsitellä sen vaikutuksia. Uusi viisumipaketti on komission mukaan valmisteltu vuonna 2014 annetun viisumisäännösten muutosehdotuksen käsittelystä saatujen kokemusten perusteella.

Viisumisäännösten muutosesityksen myötä komissio haluaa mukauttaa sääntöjä muuttuvaan turvallisuusympäristöön, muuttoliikkeeseen liittyviin haasteisiin ja teknologisen kehityksen tarjoamiin uusiin mahdollisuuksiin. Ehdotettujen muutosten myötä pyritään helpottamaan laillisten matkustajien viisumin saantia Eurooppaan. Näin on tarkoitus edistää matkailua, kauppaa ja liiketoimintaa. Samalla halutaan vahvistaa turvallisuutta ja lieventää laittomaan maahanmuuttoon liittyviä riskejä.

EU:n viisumipolitiikan kehittämiseen ja toteuttamiseen vaikuttaa kattava joukko vireillä olevia uudistuksia. EU:lla on käynnissä useita keskitettyjä tietojärjestelmähankkeita, jotka koskevat kolmansien maiden kansalaisia. Entry/Exit -system (EES) -rajanylitystietojärjestelmään tullaan tallentamaan kymmenien miljoonien kolmansien maiden kansalaisten nimi- ja rajanylitystiedot sekä biometriikka eli sormenjäljet ja kasvokuva. EES:n käyttöönotto parantaa tilannekuvaa Euroopan unionin ulkorajat ylittävästä liikenteestä ja kompensoi EU:n suurten naapurimaiden viisumivapauksista tulevaisuudessa syntyviä haasteita. EES on tarkoitus ottaa operatiiviseen käyttöön alkuvuonna 2021. EES:n lisäksi muita merkittäviä tietojärjestelmähankkeita ovat viisumivapaille matkustajille tarkoitettu ETIAS -matkustajatieto- ja lupajärjestelmä (vrt.

U.S. ESTA) sekä EU:n tietojärjestelmien yhteentoimivuutta koskeva ns. Interoperabilityehdotus. Komissio on ilmoittanut antavansa kevään 2018 aikana ehdotuksen viisumitietojärjestelmän (VIS) tarkistamisesta. VIS on tietokanta, johon kirjataan viisumihakemukset ja hakijoiden henkilötiedot.

Suomen kanta

Uutta viisumisäännöstöehdotusta (COM(2018) 252 final) koskevat valtioneuvoston kannat rakentuvat Suomen aikaisempien kantojen ja linjausten pohjalle (viisumisäännöstön uudistamishdotus vuodelta 2014 (13175/17)).

Valtioneuvosto suhtautuu komission antamaan asetusehdotukseen pääosin myönteisesti ja kannattaa viisumisäännöstön uudistamista uuden teknologian mahdollisuuksien sekä muuttuneen turvallisuusympäristön aiheuttamien uhkien asianmukaiseksi huomioimiseksi.

Valtioneuvosto kuitenkin katsoo, ettei ulkorajoilla tapahtuvaa viisuminmyöntöä tulisi lisätä. Periaatteessa ja erityisesti turvallisuussyistä viisumien myöntämisen tulisi tapahtua neliportaisen maahanpääsyn valvontamallin mukaisesti kolmansissa maissa.

Valtioneuvosto tukee viisumisäännöstön muutosehdotuksen käsittelyä ilman aiheettomia viivytyksiä.

Valtioneuvosto kannattaa lähtökohtaisesti viisumipolitiikan ja muiden politiikkalohkojen yhdistämistä hallitun maahanmuuton välineenä ja tukee viisumipolitiikan käyttöä mahdollisuuksien mukaan vipuvartena palautuspolitiikassa tapauskohtaiseen harkintaan perustuen.

Valtioneuvosto tukee lähtökohtaisesti nyt ehdotettuja muutoksia, joilla pyritään uudistamaan ja virtaviivaistamaan EU:n yhteistä viisumisäännöstöä. Valtioneuvosto katsoo, että viisumien myöntämistä olisi tärkeää pyrkiä sujuvoittamaan niin matkailijoiden kuin jäsenvaltioidenkin kannalta. Samalla olisi keskeistä kehittää viisumimenettelyn turvastandardeja.

Valtioneuvosto katsoo, että viisumisäännöstön kehittämisessä tulisi huomioida muu EU:ssa tapahtunut maahantulon hallintaan liittyvä kehitys. Valtioneuvosto pitää tärkeänä, ettei viisumisäännöstön muutoksilla asettaisi perusteettomasti viisumivelvollista matkustajaa parempaan asemaan kuin sellaista viisumivapaata matkustaa, jolta edellytetään ETIAS-lupaa maahan saapumiseen.

Biometrisen tunnistamisen merkitys kasvaa lähivuosina keskitettyjen EU-tietojärjestelmien myötä. Valtioneuvosto pitää tärkeänä, että myös viisumisäännöstö mahdollistaisi tehokkaan ja luotettavan biometriikan keräämisen, jolla voitaisiin ehkäistä identiteetin väärinkäytöksiä.

Valtioneuvoston näkemyksen mukaan viisumisäännöstön uudistamishdotuksessa Suomelle keskeisiä asioita ovat:

Keskusviranomaisten toimivalta hakemuksiin liittyvissä menettelyissä

Komission ehdotuksessa ei esitetä muutoksia keskusviranomaisen rooliin viisumisäännöstössä.

Valtioneuvosto pitää kuitenkin tärkeänä, että nykyaikaiset sähköiset mahdollisuudet huomioiden keskusviranomaisten roolia selvennettäisiin viisumisäännöstössä kauttaaltaan ja keskusviranomaisille tulisi myöntää itsenäinen oikeus tehdä viisumipäätöksiä. Viisumien myöntämisen keskittäminen alueellisiin viisumikeskuksiin tai keskusviranomaisille lisäisi viisumiprosessien taloudellisuutta ja turvallisuutta sekä edistäisi päätösten tasalaatuisuutta.

Yhteistyö ulkoisten palveluntarjoajien kanssa

Valtioneuvosto katsoo, että mikäli ulkoiselle palveluntarjoajalle annettaisiin toimivalta tulostaa ja liittää viisumitarra matkustusasiakirjaan konsulaatin tai kansallisen keskusviranomaisen valvonnassa vaikuttaisi se tehostavasti viisuminmyöntöprosessiin.

Suurin osa viisumin hakijoista on bona fide matkustajia, mutta niihin hakemuksiin, joilla pyritään sääntöjen vastaiseen menettelyyn tulee voida puuttua. Esitetty muutos edistäisi osaltaan lähetettyjen virkamiesten mahdollisuuksia keskittyä vaativampien viisumihakemusten tutkimiseen ja päätöksen tekemiseen.

Lyhyiden viisumien myöntäminen ulkorajoilla

Valtioneuvosto ei tue komission esitystä lyhytkestoisten viisumien myöntämisestä ulkorajoilla. Periaatteessa, ja erityisesti turvallisuussyistä, viisumien myöntämisen tulisi tapahtua neliportaisen maahanpääsyn valvontamallin mukaisesti kolmansissa maissa. Ulkorajoilla tapahtuva viisuminmyöntö olisi ongelmallinen myös liikenteenharjoittajan seuraamusmaksun näkökulmasta. Lisäksi rajalla tapahtuva viisumin myöntäminen asettaisi matkustajat eriarvoiseen asemaan, koska arviolta vuonna 2022 käyttöön otettavan ETIAS-järjestelmän mukaan viisumivapaille matkustajille ei voida myöntää ETIAS-lupaa ulkorajalla.

Viisumipoliittinen vipuvarsi

Valtioneuvosto kannattaa jäsenvaltioiden ja kolmansien maiden kanssa tehtävän palautuksia ja takaisinottoa koskevan yhteistyön tukemista viisumipoliitiikalla. Viisumipoliitiikan (viisumipoliittinen vipuvarsi) kautta annettava viesti yhteistyöhaluttomalle kolmannelle maalle voi jo itsessään myötävaikuttaa asian ratkaisemiseksi. Viisumipoliittiset toimenpiteet voisivat koskea mm. viisumimaksuja, käsittelyaikoja sekä vaadittavia liiteasiakirjoja.

Valtioneuvosto kiinnittää huomiota viisumipoliittisista toimista päätettäessä mm. seuraavien asioiden harkitsemiseen ja huomioimiseen mahdollisuuksien mukaan: mahdollisuus käyttää tapauskohtaista harkintaa ja päätösten tekemiseen oikealla esimerkiksi riittävän korkealla poliittisella tasolla. Myös jäsenvaltioiden asianmukaiseen rooliin päätöksenteossa tulisi kiinnittää huomiota. Muita harkittavia asioita ovat mm. se, että viisumipoliittiset keinot ovat riittävän harkittuja, oikeasuhtaisia ja oikein kohdennettuja. Myös viisumipoliittisten toimenpiteiden mahdollisia seurauksia tulisi tilanteen mukaan tarkastella ennen niiden käyttämistä.

Viisumimaksun korottaminen

Valtioneuvoston näkemyksen mukaan Suomi kannattaa viisumimaksun korottamista yleisen kustannustason nousun johdosta.

Viisumihakemuksen käsittelyaika

Valtioneuvosto voi tarvittaessa hyväksyä komission ehdotuksen viisumihakemuksen käsittelyajan lyhentämisestä nykyisestä 15 kalenteripäivästä kymmeneen kalenteripäivään. Tärkeintä kuitenkin on, että kaikki jäsenvaltiot pystyisivät noudattamaan viisumisäännösten mukaista käsittelyaikaa.

Samalla valtioneuvosto haluaa kuitenkin huomauttaa mahdollisista ongelmista, jotka saattavat liittyä esityksen mukaiseen 10 kalenteripäivän käsittelyaikaan. Tämä saattaisi olla jäsenmaille haasteellinen aikamäärä, eivätkä kaikki jäsenvaltiot pystyne sitä noudattamaan etenkin ruuhka-aikoina ja tapauksissa, joissa jätetään yllättäen suuria määriä viisumihakemuksia. Erityisesti tämän takia esitetty 10 päivän käsittelyaika saattaa johtaa ns. haitalliseen viisumishoppailuun.

Hakemuksen jättämistä koskevat käytännön ohjeet

Valtioneuvosto ei lähtökohtaisesti kannata komission esitystä viisumien jättöajan pidentämisestä ja katsoo, että viisumihakemuksen jättäminen kuusi tai yhdeksän kuukautta ennen matkaa voisi olla liian pitkä aika, koska käytännön osoittaman kokemuksen mukaan viisumihakijan tilanteessa tapahtuu usein muutoksia puolen vuoden tai sitä pidemmän ajan kuluessa. Valtioneuvosto ehdottaa maksimaaliseksi viisuminhakuajaksi neljää kuukautta ennen matkan alkua, mutta voi tarvittaessa hyväksyä muutkin jäsenvaltioiden enemmistön asiaa koskevat näkemykset.

Palvelumaksu

Valtioneuvosto preferoi nykyisen palvelumaksua koskevan artiklan pitämistä ennallaan, koska maksun vapauttaminen voisi johtaa vaikeuksiin ulkoisten palveluntarjoajien kanssa sopimuksista neuvoteltaessa. Valtioneuvosto voi kuitenkin tarvittaessa hyväksyä jäsenvaltioiden enemmistön tästä poikkeavan kannan.

Monikertaviisumien harmonisointi

Valtioneuvosto kannattaa monikertaviisumien käsittelyprosessin harmonisointia, mutta pitää samalla tärkeänä, että jäsenvaltiot voisivat tehdä viisumipäätökset harkintansa mukaan joustavasti esimerkiksi mahdolliset turvallisuus- ja poliittiset syyt huomioiden.

Toimivaltainen jäsenvaltio - matkan tarkoitus ja aika

Valtioneuvosto tukee voimassa olevaa viisumisäännöstöä, jossa toimivaltainen jäsenvaltio viisumihakemuksen käsittelyä ja päätöksen tekemistä varten määrätty joko pääasiallisen matkan tarkoituksen tai pääasiallisen oleskelun keston perusteella. Valtioneuvosto katsoo, että komission ehdotus matkan tarkoituksen poistamisesta ei olisi kokonaisuuden kannalta optimaalinen. Valtioneuvosto pitää tärkeänä, että myös jatkossa niissä tapauksissa, joissa pääasiallista kohdemaata ei voida määritellä, se jäsenvaltio, jonka ulkorajan yli hakija aikoo saapua jäsenvaltioiden alueelle, säilyisi toimivaltaisena viranomaisena.

Arkistointi

Valtioneuvosto tukee arkistoinnin mahdollistamista sekä sähköisenä arkistona että paperiarkistona.

Viisumimaksun tarkastaminen

Ehdotuksen mukaan viisumimaksun tarkistamista koskevan päätöksenteon osalta esitetään, että komissio arvioi kahden vuoden välein viisumimaksun suuruutta ja tämän arvion perusteella, ottaen huomioon sovitut objektiiviset kriteerit tarvittaessa muuttaa delegoidulla säädöksellä maksun suuruutta. Komission tulisi kuitenkin huomioida viisumimaksun yhteydet kansalliseen budjettiin ja jäsenmaiden käytössä olevat toiminnan resurssit. Kansallisten budjettien sopeuttamiseen tarkistettuihin taloudellisiin puitteisiin tulisi varata riittävä aika.

Euroopan parlamentilla ja neuvostolla on mahdollisuus kumota tämä viisumimaksua koskeva delegoitu päätös. Tämä säädösvallan siirron nojalla annettu delegoitu säädös voi tulla voimaan ainoastaan, jos Euroopan parlamentti tai neuvosto ei vastusta sitä asetusehdotuksessa määritetyn kahden kuukauden määräajan puitteissa.

Valtioneuvosto katsoo, että viisumimaksun tarkastamisessa tulisi ensisijaisesti käyttää artiklassa 52 määritettyä komiteamenettelyä. Mikäli enemmistö jäsenvaltioista on delegoidun säädöksen kannalla, valtioneuvosto voi tarvittaessa tukea delegoidun säännöksen käyttämistä viisumimaksun tarkastamisessa siten, että neuvostolla tai Euroopan parlamentilla olisi mahdollisuus kumota delegoitu päätös.

Pääasiallinen sisältö

Viisumisäännöstöesityksen keskeiset kohdat:

Esitetään nopeampia ja joustavampia menettelyjä

Viisumipäätösten tekemiseen varattu aika lyhennettäisiin 15 päivästä 10 päivään. Lisäselvittelyä vaativien viisumihakemusten käsittelyaika esitetään lyhennettäväksi 60 päivästä 45 päivään. Lisäksi matkailijat voisivat nykyisen kolmen kuukauden sijaan tehdä viisumihakemuksensa enintään kuusi kuukautta ennen suunniteltua matkaa. Hakemuksen voisi täyttää ja allekirjoittaa sähköisesti.

Esitetään toistuvaisviisumien pidempää voimassaoloaikaa

Esitetään sovellettavaksi yhdenmukaistettuja sääntöjä toistuvaisviisumeihin, jotta voitaisiin ehkäistä paremmin edullisimman viisumikohtelun etsimistä sekä säästää jäsenvaltioiden ja usein matkustavien henkilöiden aikaa ja kustannuksia. Esityksen mukaan toistuvaisviisumeja myönnetään luotettaville säännöllisesti matkustaville henkilöille, joilla on moitteeton viisumihistoria. Viisumi myönnetään määräajaksi, joka pitenee asteittain vuodesta jopa viiteen vuoteen. Maahantulon edellytysten täyttyminen tarkistetaan perusteellisesti ja toistuvasti.

Esitetään lyhytaikaisten viisumien myöntämistä ulkorajoilla

Esityksen mukaan jäsenvaltiot saisivat lyhytaikaista matkailua helpottaakseen myöntää tarkasti säänneltyjen väliaikaisten sesonkijärjestelyjen puitteissa kertaviisumeja suoraan maa- ja meriulkorajoilla. Viisumeja voitaisiin myöntää kolmannen maan kansalaisille, jotka asuvat jäsenvaltion rajanaapurina olevassa kolmannessa maassa tai suorien lauttayhteyksien päässä sijaitsevassa kolmannessa maassa. Tällaiset viisumit olisivat

voimassa ainoastaan viisumin myöntäneessä jäsenvaltiossa enintään seitsemän päivän oleskelua varten.

Esitetään viisumimaksujen korottamista ja turvallisuuden parantamista lisäresurssien avulla

Esityksen mukaan käsittelykustannukset ovat kasvaneet merkittävästi viime vuosina, mutta viisumimaksu on pysynyt samana vuodesta 2006 lähtien. Nyt maksua esitetään nostettavaksi 60 eurosta 80 euroon euroon. Tämän viisuminhakijoiden kannalta maltillisen hinnankorotuksen tavoitteena on jäsenvaltioiden tulojen ja resurssien lisääminen, joka tukee viisumien käsittelyn luetettavuutta ja Schengen –alueen turvallisuutta antamalla jäsenvaltioille mahdollisuus pitää konsuliedustustojen henkilöstömäärä kaikkialla maailmassa tasolla, jota turvallisuustutkinnan tehostaminen edellyttää ja samalla se mahdollistaa tietoteknisten laitteiden ja ohjelmistojen päivittäminen.

Viisumipoliikka tukemassa palautuksia ja takaisinottoa koskevaa yhteistyötä

Viisumipolitiikalla pyritään tukemaan palautuksia ja takaisinottoa koskevaa yhteistyötä jäsenvaltioiden ja kolmansien maiden välillä. Ehdotuksen mukaan viisumivipuvarsi on ensisijaisesti poliittinen väline sen varalle, ettei kolmas maa muuten osoita yhteistyöhalukkuutta ja täytä palautuksia ja takaisinottoa koskevia velvoitteitaan.

EU:n oikeuden mukainen oikeusperusta/päätöksentekomenettely

Komissio ehdottaa ehdotuksen oikeusperustaksi Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen (SEUT) 77 artiklan 2 kohdan a) alakohtaa, jonka mukaan Euroopan parlamentti ja neuvosto säätävät tavallista lainsäätämisyjärjestystä noudattaen toimenpiteistä, jotka koskevat viisumeita ja muita lyhytaikaisia oleskelulupia koskevaa yhteistä politiikkaa.

Valtioneuvosto pitää ehdotettua oikeusperustaa asianmukaisena.

Valtioneuvosto pitää ehdotusta toissijaisuusperiaatteen mukaisena. Ehdotuksella muutetaan viisumisäännöstön laatimisesta annettua asetusta ja vain unioni voi sitä muuttaa. Asetuksessa ehdotettujen toimenpiteiden voidaan myös katsoa olevan oikeassa suhteessa ehdotuksen tavoitteisiin, jotka ovat viisumisäännöstön sääntöjen mukauttaminen muuttuvaan turvallisuusympäristöön, muuttoliikkeeseen liittyviin haasteisiin ja teknologisen kehityksen tarjoamiin uusiin mahdollisuuksiin. Muutosten myötä pyritään helpottamaan laillisten matkustajien viisumin saantia Eurooppaan. Näin on tarkoitus edistää matkailua, kauppaa ja liiketoimintaa. Samalla halutaan vahvistaa turvallisuutta ja lieventää laittomaan muuttoliikkeeseen liittyviä riskejä.

Käsittely Euroopan parlamentissa

Raportoiija Juan Fernando López Aguilar
Vastuunalainen komitea: LIBE Civil Liberties, Justice and Home Affairs /
Kansalaisvapauksien sekä oikeus- ja sisäasioiden valiokunta
Lausuva komitea: TRAN Transport and Tourism / Liikenne- ja matkailuvaliokunta
Odottaa komitean päätöstä.

Kansallinen valmistelu

Valtioneuvoston E-kirjelmä on laadittu ulkoministeriössä. Luonnosta E-kirjelmäksi on käsitelty ulkosuhdejaoston kirjallisessa menettelyssä 24. 4. -26.4.2018 ja EU(6)-jaoston kirjallisessa menettelyssä 26.4.- 30.4.2018. Luonnosta ovat kommentoineet sisäministeriö, oikeusministeriö, valtiovarainministeriö ja työ- ja elinkeinoministeriö.

Viisumisäännösten uudistamishetkellä (COM(2018) 252 final)) käsiteltiin ensimmäisen kerran viisumityöryhmässä 26.3.2018 ja tämän jälkeen 10.4.2018 ja 24- 25.4.2018 pidetyissä viisumityöryhmän kokouksissa. Seuraavat työryhmäkokoukset ovat 7-8.5.2018. Puheenjohtajan tavoitteen mukaisesti ehdotuksen ensimmäinen luenta saatiin valmiiksi 24.4.2018 järjestettävässä viisumityöryhmän kokouksessa ja toinen luenta aloitettiin 25.4.2018 samassa kokouksessa siten, että ehdotuksen käsittely viisumityöryhmässä päättyisi toukokuun aikana. Viisumityöryhmä kokoontuu 7-8.5.2018 ja 18.5.2018. Puheenjohtajanaan tämän hetkisenä tavoitteena on neuvoston yleisnäkemyksen vahvistaminen trilogineuvottelujen pohjaksi COREPER:ssä kesäkuussa 2018.

Suomen kantojen muodostaminen mahdollisimman pikaisesti on tarpeen Suomen näkemysten sisällyttämiseksi mahdollisimman kattavasti viisumisäännöstöä koskeviin neuvotteluihin ja päätöksentekoon.

Eduskuntakäsittely

Vuonna 2014 annettua viisumisäännösten muutosesitystä (HaVL 18/2014 vp – E73/2014vp) on käsitelty EU-ministerivaliokunnassa 13.5.2016 ja siitä on annettu seuraavat e-jatkotkirjeet; UM2014-00108, 27.01.2014; UM2014-00685, 26.5.2014; UM2015-01564, 25.11.2015; UM2016-00494, 3.5.2016; UM2016-01075, 28.9.2016; UM2017-00646, 22.6.2017 ja 13.12.2017, UM2017-01393

Kansallinen lainsäädäntö, ml. Ahvenanmaan asema

Ehdotus ei valtioneuvoston näkemyksen mukaan sisällä Ahvenanmaan maakunnan lainsäädäntövaltaan itsehallintolain (1144/1991) mukaan kuuluvia säännöksiä.

Ehdotettuja muutoksia voidaan pitää Euroopan unionin perusoikeuskirjassa vahvistettujen perusoikeuksien ja periaatteiden mukaisina. Ehdotus on Suomen perustuslain ja ihmisoikeusvelvoitteiden mukainen. Viisumipolitiikan käyttämisen takaisinoton tehostamiseen tapauskohtaiseen harkintaan perustuen voitaneen katsoa vähentävän tarvetta palautuspäätöksen saaneiden henkilöiden pitkäkestoiselle vapauden rajoittamiselle EU-maiden vastaanottokeskuksissa. Lisäksi palautusten toimeenpanolla olisi EU:iin suuntautuvaa laitonta maahantuloa ennaltaehkäisevä vaikutus. Tämän voitaneen katsoa vähentävän riskiä sille, että kolmansien maiden kansalaiset tukeutuisivat laitonta maahantuloa järjestävien rikollisorganisaatioiden palveluihin ja asettaisivat itsensä samalla henkeään uhkaavaan vaaraan.

Viisumisäännösten muutosehdotuksen voitaneen katsoa parantavan EU:n sisäistä turvallisuutta muuttuneen turvallisuusympäristön vaatimukset huomioiden. Viisumisäännösten muutosehdotuksessa taataan syrjimättömän pääsy hakumenettelyyn

kaikille viisumivolvollisten kolmansien maiden kansalaisille ja varmistetaan, että päätökset eivät perustu henkilön rotuun tai etniseen taustaan, poliittisiin mielipiteisiin, uskontoon tai maailmankatsomukseen taikka seksuaaliseen elämään tai suuntautumiseen. Viisumisäännösten muutosehdotuksen kautta varmistetaan hakijoiden riittävä informointi ja tehokkaat oikeussuojakeinot.

Taloudelliset vaikutukset

Ehdotettu viisumimaksun korotus vaikuttaisi muutoksen voimaantulon jälkeen sekä ulkoministeriön tulomomentille että vähäisessä määrin Rajavartiolaitoksen toimintamenomomentille. Mikäli viisumihakemusten käsittelyaikaa lyhennettäisiin, voisi se heijastua ulkoasianhallintoon lisäresurssien tarpeena. Vaikutuksia ei ole voitu huomioida vuoden 2019- 2022 julkisen talouden suunnitelmassa.

Viisumisäännösten uudistamisehdotuksessa esitetään viisumimaksun korottamista 60 eurosta 80 euroon ja monikertaviisumien määrän lisäämistä ja voimassaolon pidentämistä. Schengen - viisumimaksua ei ole korotettu vuoden 2006 jälkeen. Ehdotuksen mukaan viisumimaksun korotuksella ei ole vaikutusta viisumihelpotussopimusten mukaisiin viisumimaksuihin (35 euroa), joita EU:lla on useiden kolmansien valtioiden kuten Venäjän kanssa.

Lisäksi ehdotuksessa esitetään, että tietyin edellytyksin voitaisiin periä 160 euroa viisumimaksua niiden kolmansien maiden kansalaisilta, jotka eivät tee takaisinottoyhteistyötä jäsenvaltioiden kanssa.

Suomen nykyisellään myöntämistä Schengen -viisumeista on yli 90 prosenttia monikertaviisumeita. Valtaosa Suomeen viisumilla tulijoista on venäläisiä. Venäläisten matkustushalukkuuteen vaikuttavat tutkimusten mukaan monet seikat kuten yleinen taloudellinen tilanne, matkailupalvelut ja matkustuskokemukset.

Viisumitulojen määrä oli 28 814 423 euroa vuonna 2017. Arviot vuoden 2018 viisumituloiksi on 27 075 000 euroa ja vuoden 2019 viisumien käsittelymaksuista kertyvistä tuloista on 27 249 000 euroa.

Viisumitulojen määrä oli noin 28,8 miljoonaa euroa vuonna 2017. Arviot vuoden 2018 viisumituloiksi on 27,1 miljoonaa euroa ja vuoden 2019 viisumien käsittelymaksuista kertyvistä tuloista on 27,2 miljoonaa euroa.

Muut asian käsittelyyn vaikuttavat tekijät

Tietojärjestelmien osalta viisumisäännösten toimeenpano nojautuu VIS:iin, josta annettua erillistä asetusta tullaan uudistamaan kevään 2018 annettavalla muutosehdotuksella.

Vireillä oleva uuden kansallisen viisumijärjestelmän kehittäminen ja käyttöönotto mahdollistaa uudistettavan viisumisäännösten tehokkaan soveltamisen ja näin ollen tukee käytännön viisumiprosessia. Schengenin uuden viisumitarran Suomen kansallinen käyttöönotto on suunniteltu aloitettavaksi vuonna 2019.

Asiakirjat

Proposal for a REGULATION OF THE EUROPEAN PARLIAMENT AND OF THE COUNCIL amending Regulation (EC) No 810/2009 establishing a Community Code on Visas (Visa Code) {SWD(2018) 77 final} COM (2018) 252 final

COMMISSION STAFF WORKING DOCUMENT EXECUTIVE SUMMARY OF THE IMPACT ASSESSMENT Accompanying the document PROPOSAL FOR A REGULATION OF THE EUROPEAN PARLIAMENT AND OF THE COUNCIL amending Regulation (EC) No 810/2009 establishing a Community Code on Visas (Visa Code) SWD (2018) 78 final

COMMISSION STAFF WORKING DOCUMENT IMPACT ASSESSMENT Accompanying the document PROPOSAL FOR A REGULATION OF THE EUROPEAN PARLIAMENT AND OF THE COUNCIL amending Regulation (EC) No 810/2009 establishing a Community Code on Visas (Visa Code) SWD (2018) 77 final

ANNEXES to the Proposal for a Regulation of the European Parliament and of the Council amending Regulation (EC) No 810/2009 establishing a Community Code on Visas (Visa Code) COM (2018) 258 final annexes 1 to 4

COMMUNICATION FROM THE COMMISSION TO THE EUROPEAN PARLIAMENT AND THE COUNCIL Adapting the common visa policy to new challenges COM (2018) 251 final

Compilation of states written comments on Articles 10-31, 8004/18

Presidency Revised text (Articles 1 to 31) 7981/18

Working paper –consolidated version WK 3403/2018 INIT

Laatijan ja muiden käsittelijöiden yhteystiedot

Virpi Kankare, UM, KPA-20 puh. 0295 351 772, virpi.kankare@formin.fi
 Marita Auvinen, UM, KPA-20 marita.auvinen@formin.fi
 Mikko Simola, EUE, mikko.simola@formin.fi
 Elina Johansson, SM, Elina.Johansson@intermin.fi
 Mikko Hirvi, VM, Mikko.Hirvi@vm.fi
 Matti Pitkaniitty, RVLE, Matti.Pitkaniitty@raja.fi
 Timo Makkonen, OM, timo.makkonen@om.fi
 Maria Kauko, TEM, maria.kauko@tem.fi
 Lauratuulia Lehtinen, VNK, lauratuulia.lehtinen@vnk.fi

EUTORI-tunnus

Liitteet

Viite

Asiasanat Hoitaa	Schengen viisumi, viisumit, lainsäädäntö
Tiedoksi	
